

Musiikkialan yhdenvertaisuus- barometri 2025

Raportti yhdenvertaisuuskyselyn tuloksista

Huhtikuu 2025 / Tutkimustoimisto Vastakaiku

musiikkiala.fi

Sisältö

Tutkimuksen tavoitteet ja kumppanit	3
Tilastoja musiikkialan sukupuolijakaumasta	4
Tutkimuksen taustatiedot	5
Musiikkialan tasa-arvo ja yhdenvertaisuus yleisesti	6
Syrjintä ja epäasiallinen kohtelu musiikkialalla	13
Musiikkialan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kehittäminen jatkossa	25
Yhteenveto	31

Tutkimuksen tavoitteet ja kumppanit

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus ovat perusoikeuksia. Jokaisella on oikeus tulla kohdelluksi tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti ilman pelkoa syrjityksi joutumisesta.

Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää, mikä on tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden nykytila Suomen musiikkialalla tällä hetkellä ja millaisissa asioissa on tapahtunut kehitystä viime vuosina. Lisäksi haluttiin tutkia, millaisia vaikutuksia tasa-arvolla ja yhdenvertaisuudella on koko alan tulevaisuuden kehitykseen ja mahdollisuuksiin. Tuloksia hyödynnetään konkreettisissa toimenpiteissä yhdenvertaisen ja monimuotoisen toimintaympäristön edistämiseksi.

Kyselyyn osallistui lähes 1500 vastaajaa. Vastaajajoukko edustaa hyvin suomalaista musiikkialaa ja tarjoaa kattavan otannan musiikkialan näkemyksistä ja kokemuksista tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen liittyvissä asioissa. Asian merkityksestä kertoo osaltaan myös avoimen palautteen poikkeuksellisen runsas määrä ja laatu.

Tutkimusta koordinoi Teosto ja siinä ovat kumppaneina Gramex, Music Finland, Musiikkituottajat - IFPI, Musikkojen liitto, Suomen jazzliitto, Suomen Konservatorioliitto, Suomen Musiikintekijät, Suomen Musiikkikustantajat, Suomen Sinfoniaorkesterit sekä Suomen Säveltäjät.

Tutkimuskokonaisuuden suunnittelusta ja toteutuksesta on vastannut Tutkimustoimisto Vastakaiku.

TEOSTO

Music
Finland

KONSER
VATORIO
LIITTO

SUOMEN
JAZZLIITTO

musiikki
tuottajat

S U O M E N
M U S I I K I N -
T E K I J Ä T

M
Musikkojen liitto

suomen
säveltäjät

THANK
YOU!
FOR
THE
MUSIC
gramex

Musiikkikustantajat
MPA Finland

SUOSIJO

Suomen Sinfoniaorkesterit ry

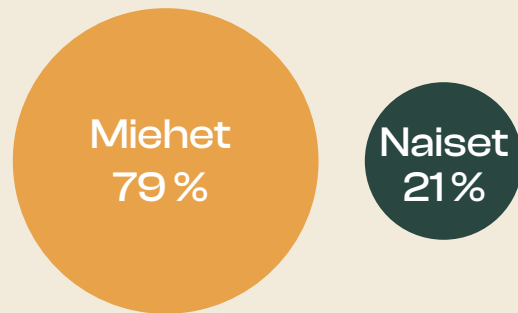
Tilastoja musiikkialan sukupuolijakaumasta

Naisten osuus musiikkialan ammattilaisten joukossa on edelleen miehiä huomattavasti vähäisempi. Osuudessa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia viimeisen kymmenen vuoden aikana.

Naisten osuus myös musiikin korvauksista on pienempi. Vuoden 2024 aikana maksetuista tilityksistä naisten osuus Teostolla oli 15,3 % ja Gramexilla 21,4 %.

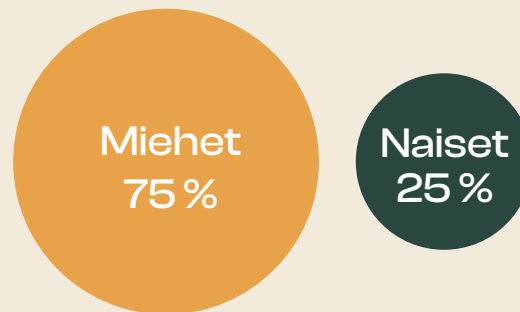
Musiikkialan opiskelijoissa naisten ja miesten jakauma on huomattavasti tasaisempi.

Teoston musiikintekijäasiakkaiden sukupuolijakauma 2025

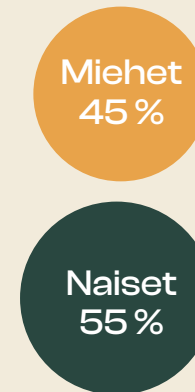
Teoston asiakkaat eli säveltäjät, sanoittajat, sovittajat

Gramexin henkilöasiakkaiden sukupuolijakauma 2025

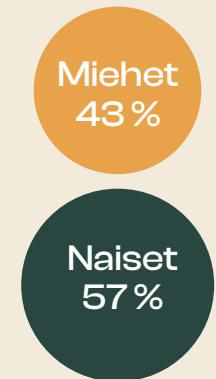
Gramexin asiakkaat eli musiikin esittäjät ja tuottajat

Musiikin opiskelijat

Luvut pitävät sisällään sekä ammatillisessa koulutuksessa, ammattikorkeakoulussa kuin korkeakoulutasolla musiikkia opiskelevat.

Tutkinnon suorittaneet

Tutkimuksen vastaajajoukko

Tutkimuksen kohderyhmänä oli suomalainen musiikkiala, kattaen monipuolisesti erilaiset roolit, ikäryhmät, sukupuolet ja vähemmistöryhmät.

Kysely toteutettiin maaliskuussa **2025** ja siihen osallistui **1484** vastaajaa

Tutkimuksen virhemarginaali on 95 % luotettavuudella +/- 2,7 %.

Musiikkigenret

Pop	595
Rock, heavy, metalli, punk	517
Klassinen musiikki, nyky-musiikki, taidemusiikki	405
Iskelmä	316
Country, blues	250
Kansanmusiikki, perinnesmusiikki, maailmanmusiikki, folk	247
Jazz	216
Elektroninen musiikki	165
Rap, hiphop, r'n'b	141
Mediamusiikki	99

Vastaajajoukko kuvastaa monipuolisesti musiikkialaa

Miehiä **876**, naisia **494** ja sukupuolensa muuksi määritellettä **29**.

Kaikissa yli 25-vuotiaiden ikäryhmissä on vähintään **200** vastaajaa.

Musiikkia opiskelleita on **967** ja opetustyötä tekeviä **421**.

Freelancereita **638**, työntekijöitä **388**, yrittäjiä **208** ja johtajia **104**.

Erilaiset roolit ovat hyvin edustettuina

esiintyjä/muusikko **1123**

säveltäjä/sanoittaja **821**

tuottaja **446**

harrastaja **318**

musiikinopettaja **283**
taiteellinen johtaja **156**

muu musiikkialan yritystoiminnan edustaja **151**

musiikkialan järjestö-
kentän toimija **111**

levy-yhtiön edustaja **110**

musiikkialan opiskelija **79**

kapellimestari **64**

kustantajan edustaja **61**

Musiikkialan tasa-arvo ja yhdenvertaisuus yleisesti

Kuinka tasa-arvoisena ja yhdenvertaisena musiikkiala koetaan Suomessa?

Vähän yli puolet (53 %) kokee musiikkialan Suomessa tasa-arvoisena ja yhdenvertaisena. Ääripäitä on selkeästi vähiten: 12 % "ei lainkaan" ja 15 % "täysin" tasa-arvoinen ja yhdenvertainen.

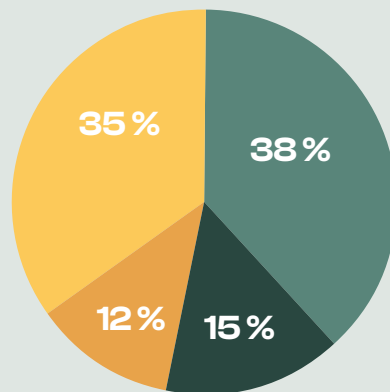
Naisten ja miesten välinen ero on kaventunut vuodesta 2024.

Musiikkialaa yhdenvertaisena pitävien osuus

	2024	2025
Mies	57 %	60 %
Nainen	36 %	41 %
Muu (n=29)	38 %	24 %
Koko musiikkiala	*49 %	53 %

*2024 kysytty: Kuinka yhdenvertaisena koet musiikkialan Suomessa?

Kuinka tasa-arvoisena ja yhdenvertaisena koet musiikkialan Suomessa? n=1465

Asteikko 1-4, jossa 1: ei lainkaan tasa-arvoinen ja yhdenvertainen ja 4: täysin tasa-arvoinen ja yhdenvertainen

Miksi tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kokemus on erilainen?

Hieman yli puolet kokee musiikkialan tasa-arvoisena ja yhdenvertaisena.

Moni mainitsee, ettei ole itse kohdannut epäkohtia tai tilanteita, joissa tasa-arvo tai yhdenvertaisuus eivät olisi toteutuneet.

Koetaan myös, että kaikilla on yhtä hyvät mahdollisuudet menestyä ja osaaminen ratkaisee.

Suomi koetaan myös edelläkävijänä yhdenvertaisuudessa mm. koulutusmahdollisuuksien näkökulmasta.

Moni on myös huomannut positiivista kehitystä musiikkialan tilanteessa, esimerkkeinä erilaiset alan ja organisaatioiden yleiset periaatteet, toimintatavat ja käytännöt.

Kuinka tasa-arvoisena ja yhdenvertaisena koet musiikkialan Suomessa? Perustelut arvioille, 975 vastausta.

Kaikille musiikkiala ei kuitenkaan näyttäydy tasa-arvoisena ja yhdenvertaisena.

Sukupuolten välinen epätasa-arvo näkyy edelleen vahvasti. Naisten ja muunsukupuolisten asema koetaan heikommaksi, ja heidän on vaikeampi edetä urallaan.

Syrjintää esiintyy monin eri tavoin, kuten ikään, kieleen, koulutustaustaan, etnisyyteen, kansallisuuteen tai seksuaalivähemmistöön kuulumiseen liittyen.

Verkostojen ja suhteiden merkitys korostuu ja moni kokee, että ilman oikeita suhteita on vaikea menestyä.

Lisäksi nostetaan esille suurten levy-yhtiöiden ja mediatalojen vaikutus. Musiikkipiirit koetaan pieneksi ja valta keskittyneeksi.

Myös taloudelliset näkökulmat vaikuttavat kokemukseen: palkoissa, palkkioissa, korvauksissa ja tukimuodoissa nähdään vielä paljon kehitettävää.

Esille nostetaan myös, että alueelliset erot Suomessa luovat epätasa-arvoa ja vaikuttavat harrastus-, opiskelu- ja työmahdollisuuksiin.

Sanotaan näin, että en ole nähnyt mitään epätasa-arvoon viittaavaa. Se ei tietenkään yksioikoisesti tarkoita ettei näin voisi olla, mutta itselleni se ei näy.

Alan määrätietoinen toiminta tasa-arvon edistämiseksi alkaa näkyä. Epäkohdat ja törkeydet uskalletaan nyt ottaa esille.

Yhdenvertaisuuden eteen on tehty musiikkialalla hyvää työtä, mutta asenteiden ja arvojen muuttamiseen menee vuosikymmeniä. Aina löytyy epäkohtia korjattavaksi koska olemme ihmisiä. Teosto ja muut suuret järjestöt, musiikkialan tutkimus ja muusikot itse pitävät kuitenkin hyvää huolta siitä, että asioista keskustellaan ja yhdenvertaisuuden tavoitetta pidetään esillä.

Suomi on yksi maailman tasa-arvoisimmista maista, joten ongelmia on verrattain vähän. Toki kovasti kilpaillulla ja vähenevien markkinaosuuksien alalla myös lahjakkailla ja pätevillä artisteilla on vaikea löytää paikkaansa, mutta mahdollisuuksien tasa-arvo Suomessa on kaikilla.

Viime vuosina tasa-arvoon ja yhdenvertaisuuteen on kiinnitetty paljon huomiota, emmekä enää täysin sokeasti usko siihen, että työ ja tilaisuudet jakautuisivat alalla pelkän taidon perusteella. Kulttuuri- ja taidealan rakenteet mahdollistavat hyvin syrjivän toimintamallin, jossa sukupuolella ja suhteilla on huomattava merkitys. Tarvitsemme vielä kuitenkin paljon työtä, jotta jokainen nuori voisi kokea olevansa tervetullut omana itsenään musiikkialalle.

Suuret levy-yhtiöt vaikuttavat paljon siihen mitä musiikkia soitetaan radiossa kaupallisilla kanavilla ja myös Ylen kanavilla. Tämä on ollut jo kauan vallitsevana tapana. Siihen on vaikea vaikuttaa millään tavalla. Helpoin tapa on sulkea radio.

Musiikkialalle ajautumisessa on suuria alueellisia, sekä perhetaustasta riippuvia tekijöitä. Lisäksi alalla on paljon näkymätöntä hierarkiaa, joka liittyy esim. missä koulussa on oppinsa saanut tai keitä ihmisiä lähipiiristä löytyy.

Ala on hyvin sisäänpäin lämpiävä ja piirit ovat pienet. Kova kilpailu lisää blokkiutumista sekä päättävien tahojen mahdollisuutta käyttää valtaa mielivaltaisesti. Kaikki ovat alalla tietoisia asiasta, mutta silmät suljetaan ja suojellaan omaa asemaa. Vihdoin on tämänkin linnakkeen valheelliset muurit alkaneet vähitellen kaatua.

Artistikenttä on monipuolistunut, mutta alaa johtavat edelleen kapean etuoikeutetun ryhmän edustajat. Sisäsiittoisiin poikaporukoihin törmää edelleen jatkuvasti, vaikka alalla on valtavasti ammattitaitoisia naisia. Tuntuu myös, että suomalaisen musiikkikulttuuri voisi kokonaisuutena hyötyä, jos valtavirran ja alakulttuurien sisällä ja välillä tehtäisiin enemmän yhteistyötä. Musa kamppailee asemastaan ihmisten elämässä, ja taistelu hävittää, jos keskitytään halpaan kilpailuun alan sisällä.

Erika Vikmanin saamaan ryöpytykseen kiteytyy tosi paljon Suomessa tiukasti elävistä asenteista: Windows 95 Man pikuhousuissaan oli hyvä showmies, Erika Vikman oli "puolialaston lortto". Toki tämä on yleistä naisvihaa, eikä varmasti sidonnainen pelkästään musiikkialaan, mutta kyllä nämä asenteet vaikuttavat alaamme.

Osaajat pärjäävät sukupuolesta riippumatta. Miehiä on teostossa enemmän koska musiikki ja soittaminen kiinnostaa miehiä enemmän.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kokemuksessa on vielä paljon vaihtelua

Ikäryhmien vertailussa alalla aktiivisimmin toimivissa ikäluokissa, 25-64 -vuotiaissa, tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kokemus vaihtelee merkittävästi. Musiikkialaa pitää tasa-arvoisena ja yhdenvertaisena 25-44 -vuotiaista 38-45 % kun taas 45-64 -vuotiaista 58-63 %.

Tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kokemus vaihtelee merkittävästi myös aseman mukaan. Musiikkialalla työskentelevien työntekijöiden ja johtajien kokemus on huomattavasti korkeampi (61-70 %) kuin freelancerien ja yrittäjien (44-54 %).

Genrejen välillä erot ovat pienempiä, kolme korkeimman arvion antanutta ovat kaikki 57 prosentissa ja matalin arvio on vain 10 % alhaisempi, Rap, hiphop ja r'n'b 47 prosentilla.

Musiikkialaa yhdenvertaisena pitävien osuus n=1465

*n=42

Vertailu iän mukaan

*Alle 25 vuotta	55 %
25-34 vuotta	38 %
35-44 vuotta	45 %
45-54 vuotta	58 %
55-64 vuotta	63 %
65 vuotta tai enemmän	54 %

Vertailu: oma asema musiikkialalla

Johtaja	70 %
Työntekijä	61 %
Yrittäjä	54 %
Freelancer	44 %

Genrevertailu

Korkeimmat prosentit

Mediamusiikki (elokuvat, tv, mainokset) **57 %**

Klassinen musiikki, nykymusiikki ja taidemusiikki **57 %**

Rock, heavy, metalli, punk **57 %**

Alimmat prosentit

Kansanmusiikki, perinнемusiikki, maailmanmusiikki, folk **49 %**

Elektroninen musiikki **48 %**

Rap, hiphop, r'n'b **47 %**

Musiikkialalla hyväksytään erilaisuutta ja tehdään toimenpiteitä, mutta kaikilla ei ole vielä yhdenvertaiset mahdollisuudet menestyä

Musiikkialan tasa-arvoisuutta ja yhdenvertaisuutta edistävät erityisesti, että työkultuurissa hyväksytään erilaisuutta (78 %) ja musiikkialalla toimivat ihmiset kunnioittavat toisiaan (68 %). Lisäksi yli puolet on huomannut viimeisen vuoden aikana toimenpiteitä tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden parantamiseksi.

Musiikkiala ei voi pitää itseään edelläkävijänä yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoasioissa (40 % kokee niin) ja vain 43 % on sitä mieltä, että kaikilla on yhdenvertaiset mahdollisuudet menestyä.

Musiikkialan yleisiä näkemyksiä tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta

Miten arvioisit seuraavia väittämiä asteikolla 1-4, jossa 1=täysin eri mieltä ja 4=täysin samaa mieltä. Lisäksi vaihtoehto: en osaa sanoa. n=1480

%-luku = samaa mieltä (3-4)

Musiikkialan työkultuurissa hyväksytään erilaisuutta	78 %
Musiikkialalla toimivat ihmiset kunnioittavat toisiaan	68 %
Olen huomannut viimeisen vuoden aikana toimenpiteitä musiikkialan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden parantamiseksi	52 %
Kaikilla on yhdenvertaiset mahdollisuudet menestyä musiikkialalla	43 %
Musiikkiala on edelläkävijä yhdenvertaisuus- ja tasa-arvoasioissa	40 %

Tasa-arvo ja yhdenvertaisuus ovat lähes kaikille vastaajille tärkeitä arvoja

Musiikkialan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi on hyvä perusta, sillä yli 90 % pitää näitä asioita tärkeinä arvoina ja vajaan 10 % toimii musiikkialan yhteisöissä, joissa hyväksytään erilaisuutta ja kunnioitetaan toisiaan. Yli neljäviidesosa alalla toimivista haluaa, että tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kehittämiseksi tehdään toimenpiteitä.

Musiikkialan henkilökohtaisia näkemyksiä tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta

Miten arvioisit seuraavia väittämiä asteikolla 1-4, jossa 1=täysin eri mieltä ja 4=täysin samaa mieltä. Lisäksi vaihtoehto: en osaa sanoa. n=1480

Väittämät: %-luku = samaa mieltä (3-4)

Minulle tasa-arvo ja yhdenvertaisuus ovat tärkeitä arvoja	93 %
Omassa musiikkialan yhteisössäni hyväksytään erilaisuutta	87 %
Puutun itse tilanteisiin, joissa huomaan syrjintää tai epäasiallista kohtelua	87 %
Omassa musiikkialan yhteisössäni toimivat ihmiset kunnioittavat toisiaan	85 %
Haluan, että tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden kehittämiseksi tehdään aktiivisesti toimenpiteitä	82 %
Olen muuttanut omaa toimintaani musiikkialan tasa-arvoisuuden ja yhdenvertaisuuden parantamiseksi	59 %

Syrjintä ja epäasiallinen kohtelu musiikkialalla

Lähes kolmannes on kokenut syrjintää ja epäasiallista käytöstä viimeisen vuoden aikana

Aiemmassa, vuonna 2024 toteutetussa kyselyssä, kysyttiin kuinka moni on ylipäättään uransa aikana kokenut syrjintää. Vuoden 2025 kyselyssä haluttiin selvittää, tapahtuuko syrjintää yhä.

Vuonna 2024 musiikkialalla toimivista yli puolet sanoi joskus kohdanneensa syrjintää tai epäasiallista käytöstä ja tänä vuonnakin vielä lähes kolmannes sanoi kohdanneensa niitä viimeisen vuoden aikana.

Naiset ja muunsukupuoliset kokevat syrjintää tai epäasiallista käytöstä yhä selvästi miehiä enemmän.

Oletko itse kokenut syrjintää tai epäasiallista käytöstä musiikkialalla viimeisen vuoden aikana?

*Lähtötaso 2024: On joskus kokenut syrjintää tai epäasiallista kohtelua musiikkialalla

Sukupuolesta johtuvassa syrjinnässä suuria eroja, ikäsyrjintä jakautuu tasaisemmin

On kokenut syrjintää tai epäasiallista kohtelua sukupuolen vuoksi viimeisen vuoden aikana

n=1484

Mies	4 %
Nainen	35 %
Muu (*n=29)	41 %

On kokenut syrjintää tai epäasiallista kohtelua iän vuoksi viimeisen vuoden aikana

n=1484

Alle 25 vuotta (*n=42)	19 %
25-34 vuotta	24 %
35-44 vuotta	14 %
45-54 vuotta	13 %
55-64 vuotta	16 %
65 vuotta tai enemmän	18 %

Joka kolmas nainen, mutta vain joka kahdeskymmenesviides mies, on kokenut sukupuolestaan johtuvaa syrjintää tai epäasiallista kohtelua viimeisen vuoden aikana musiikkialalla.

läästä johtuvaa syrjintää tai epäasiallista kohtelua kokevat eniten 25-34-vuotiaat työnuransa alussa olevat (24 %) ja vähiten 35-54-vuotiaat (13-14 %).

Vähemmistöryhmistä eniten syrjintää tai epäasiallista käytöstä kohtaavat sukupuoli- ja etniset vähemmistöt

Musiikkialalla toimii paljon erilaisten vähemmistöryhmien edustajia, mitä voidaan pitää yhdenvertaisuuden ja monimuotoisen musiikkialan näkökulmasta arvokkaana asiana. Vuoden 2025 tutkimuksen suurin vähemmistöryhmä, seksuaalivähemmistöt, kohtasi muihin ryhmiin verrattuna vähemmän syrjintää tai epäasiallista kohtelua (15 %).

Toisaalta erityisesti sukupuoli- ja etniset vähemmistöt (35 %) ja kielivähemmistöt (26 %) kokevat vielä melko paljon syrjintää tai epäasiallista kohtelua.

On kokenut syrjintää tai epäasiallista kohtelua viimeisen vuoden aikana vähemmistöryhmään kuulumisen johdosta n=1484

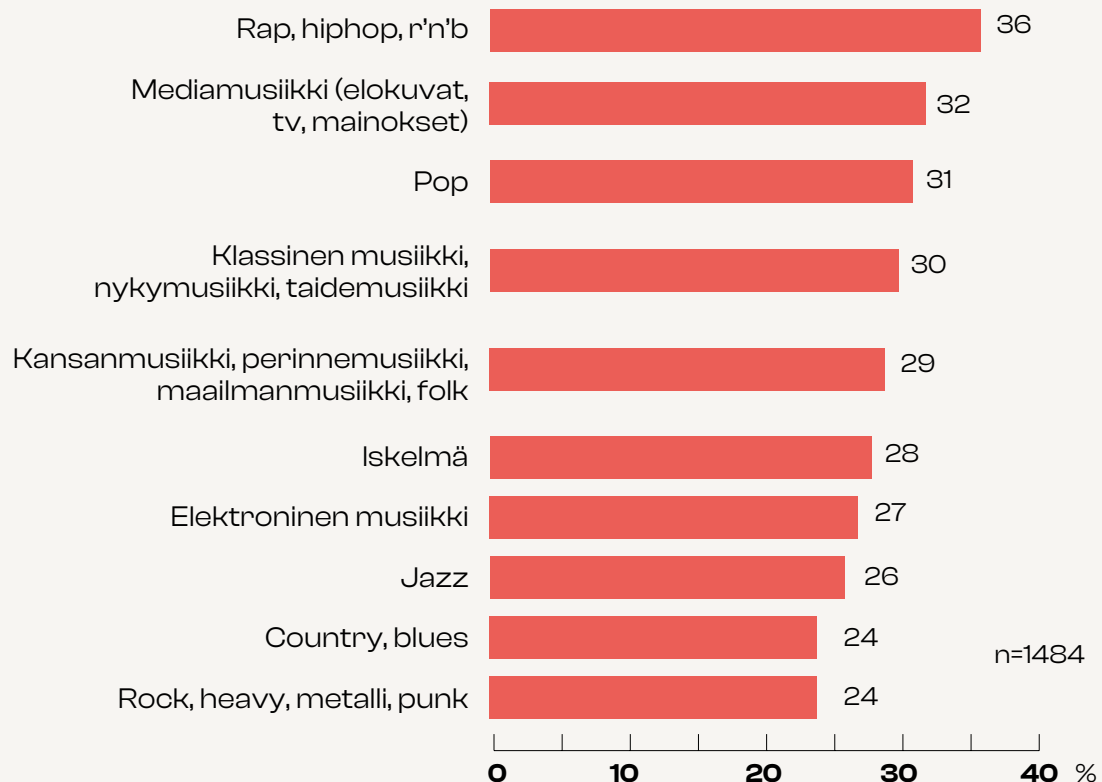
Sukupuolivähemmistö (n=104)	35 %
Etninen vähemmistö (n=70)	33 %
Kielivähemmistö (n=95)	26 %
Psyykkisen vamman omaava (n=76)	22 %
Fyysisesti vammainen tai liikkumisrajoitteinen (n=41)	17 %
Muun vamman omaava (n=55)	16 %
Aistivammainen (n=40)	15 %
Seksuaalivähemmistö (n=142)	15 %

Kokemus syrjinnästä ja epäasiallisesta kohtelusta vaihtelee myös genreittäin

Syrjintää tai epäasiallista kohtelua esiintyy eniten genreissa: (1) Rap, hiphop, r'n'b (2) Mediamusiikki (3) Pop sekä (4) Klassinen musiikki, nykymusiikki ja taidemusiikki, joissa noin kolmasosa on kokenut syrjintää tai epäasiallista kohtelua viimeisen vuoden aikana.

Alhaisimmat prosentit ovat Country, blues sekä Rock, heavy, metal, punk -genreissa, joissa syrjintää ja epäasiallista kohtelua on kokenut joka neljäs. Genrejen väliset erot ovat selkeästi maltillisempia kuin muissa tutkimuksen vertailuryhmissä.

On kokenut syrjintää tai epäasiallista kohtelua viimeisen vuoden aikana

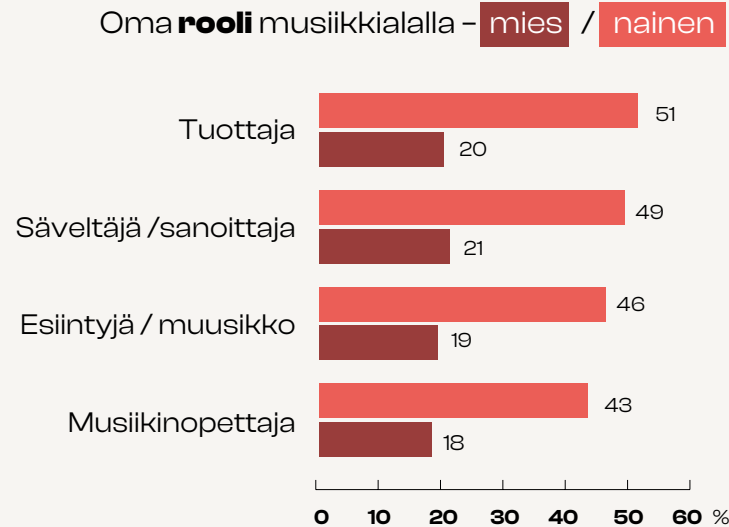
Monessa musiikkialan avainroolissa on vielä suuret erot miesten ja naisten välillä

Musiikkialan tyypillisissä rooleissa, kuten tuottaja, säveltäjä/sanoittaja, esiintyjä/ muusikko ja musiikinopettaja, miesten ja naisten väliset erot ovat huomattavan suuria. Näissä rooleissa toimivista miehistä noin joka viides on kokenut syrjintää tai epäasiallista kohtelua viimeisen vuoden aikana, kun naisilla vastaavat luvut ovat 43-51 %.

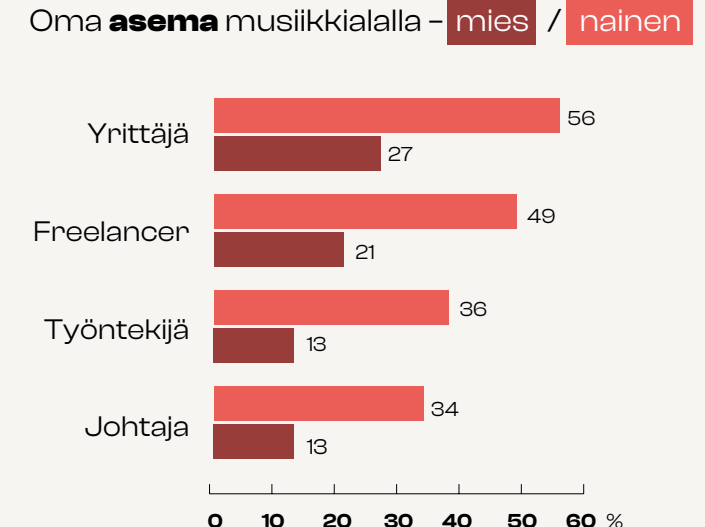
Tämä suuntaus näkyy myös, kun verrataan eri asemassa musiikkialalla toimivia miehiä ja naisia. Vähiten syrjintää tai epäasiallista kohtelua ovat kokeneet miespuoleiset johtajat ja työntekijät (13 %) ja eniten naispuoleiset freelancerit ja yrittäjät (49-56 %).

On kokenut syrjintää tai epäasiallista kohtelua viimeisen vuoden aikana

n=1484

N-luvut	Mies	Nainen
Tuottaja	293	101
Säveltäjä tai sanoittaja	542	208
Esiintyjä / muusikko	698	335
Musiikinopettaja	153	105

N-luvut	Mies	Nainen
Yrittäjä	138	54
Freelancer	383	188
Työntekijä	217	159
Johtaja	55	41

Alalla esiintyy edelleen monenlaista syrjintää, epäasiallisen kommentoinnin merkitys kasvanut

Epäasiallisen kommentoinnin tai "vitsien" esiintyminen on kasvanut eniten esiintyväksi syrjinnän muodoksi (58 %), kun se vuonna 2024 oli neljänneksi yleisin. Sekä tänä että viime vuonna kolmen eniten esiintyvän joukossa oli myös "Vähättelyä, pätevyiden tai asiantuntemuksen aliarviointia" sekä "Tunnustuksen puutetta työstä". Lisäksi tänä vuonna lähes yhtä merkittävänä (neljäntenä, 54 %) esiintyi myös "Ideoiden ja ajatusten asiatonta kyseenalaistamista".

Lisäksi pienemmässä määrin esiintyi erityisen kriittisiä asioita, kuten "Seksuaalista häirintää" (18 %) ja "Aggressiivisiä tai fyysisesti uhkaavia tilanteita" (11 %).

Vuonna *2024 eniten esiintyneet syrjinnän muodot (Top 4)

Vähättelyä, pätevyiden tai asiantuntemuksen aliarviointia	69 %
Tunnustuksen puutetta työstä	56 %
Ulkopuolelle jättämistä yhteisöllisissä tilanteissa	51 %
Epäasiallista kommentointia tai "vitsejä"	50 %

*Joukko 2024: On joskus kokenut syrjintää tai epäasiallista kohtelua musiikkialalla

Millaista syrjintää alalla esiintyy?

Joukko: viimeisen vuoden aikana syrjintää tai epäasiallista kohtelua kokeneet (n=401)

- 58%** Epäasiallista kommentointia tai "vitsejä"
- 56%** Vähättelyä, pätevyiden tai asiantuntemuksen aliarviointia
- 54%** Tunnustuksen puutetta työstä
- 54%** Ideoiden tai ajatusten asiatonta kyseenalaistamista
- 48%** Keskeytyksiä ja huomiotta jättämistä keskustelussa
- 38%** Ulkopuolelle jättämistä yhteisöllisissä tilanteissa
- 38%** "Vaikeaksi" leimaamista
- 36%** Tiedon panttaamista
- 34%** Samantasoista työstä ei makseta samanarvoista korvausta
- 33%** Syrjintää rekrytointissa tai työtilaisuuksissa
- 32%** Ei ole suostuttu tekemään sopimusta tai on tehty epäreilu sopimus
- 18%** Järjestelmien saavutettavuuden puutteet vaikeuttavat osallistumista
- 18%** Seksuaalista häirintää
- 12%** Syrjintää luottamustehtäviin esittämisessä
- 11%** Aggressiivisiä tai fyysisesti uhkaavia tilanteita
- 6%** Tilaratkaisut haittaavat tai estävät osallistumista
- 5%** Vähemmistöryhmästä johtuvia mukautustarpeita tai erityisjärjestelyitä ei ole toteutettu

Kenen tahoilta syrjintää ja epäasiallista kohtelua kohdataan?

Syrjintää koetaan laajasti monelta eri taholta, eniten (noin kolmasosa) keikkajärjestäjien, musiikin esittäjien, levy-yhtiön työntekijöiden, median edustajien, managerien/promoottorien ja kulttuurilaitosten työntekijöiden taholta.

Työroolien näkökulmasta syrjintää tai epäasiallista kohtelua kohdataan merkittävästi kaikilta tahoilta (41-66 %): (1) musiikkialan päättävä rooli, (2) kollega ja (3) esihenkilöasemassa oleva henkilö.

On kokenut syrjintää tai epäasiallista kohtelua seuraavissa rooleissa olevilta tahoilta

Joukko: viimeisen vuoden aikana syrjintää tai epäasiallista kohtelua kokeneet (n=393)

**Musiikkialan
päättävässä roolissa
oleva muu henkilö
66 %**

**Samassa
asemassa
oleva kollega
51 %**

**Esihenkilö-
asemassa
oleva henkilö
41 %**

On kokenut syrjintää tai epäasiallista kohtelua seuraavilta musiikkialan tahoilta

Joukko: viimeisen vuoden aikana syrjintää tai epäasiallista kohtelua kokeneet (n=401)

Millaisiin asioihin syrjintä tai epäasiallinen kohtelu on vaikuttanut kielteisesti?

Yli kaksi kolmasosaa vastaajista kokee, että syrjintä tai epäasiallinen kohtelu on vaikuttanut kielteisesti "urakehitykseen musiikkialalla" ja vajaan kaksi kolmasosaa tunnistaa kielteisiä vaikutuksia sekä "mahdollisuuksiin löytää oikeita verkostoja ja kumppaneita" että "luovaan työhön musiikin parissa".

Syrjintä tai epäasiallinen kohtelu on vaikuttanut kielteisesti

Joukko: viimeisen vuoden aikana syrjintää tai epäasiallista kohtelua kokeneet (n=400)

Urakehitykseesi
musiikkialalla
68 %

Mahdollisuuksiin löytää
oikeita verkostoja tai
kumppaneita
59 %

Luovaan työhösi
musiikin parissa
59 %

Palkkaukseen/
palkkioihin
48 %

Työsuhteiden
keston
34 %

Lähes kaksi kolmasosaa ei raportoi kokemastaan syrjinnästä tai epäasiallisesta kohtelusta, koska ei ole sopivaa tahoa tai koska kokee sen turhaksi

Vaikka syrjinnästä tai epäasiallisesta kohtelusta raportointi on lisääntynyt selvästi aiemmista vuosista, silti lähes kaksi kolmasosaa ei raportoi siitä. Suurin syy raportoimatta jättämiselle on se, ettei ole sopivaa tahoa, jolle asiasta voisi ilmoittaa (60 %). Lisäksi yli puolet kokee raportoinnin turhaksi, koska se ei johda mihinkään tai pelkää sen negatiivisia vaikutuksia itselle.

Naiset raportoivat selkeästi aktiivisemmin (45 %) kuin miehet (26 %). Ikäryhmistä aktiivisin joukko on 35-44-vuotiaat, josta 44 % raportoi kokemastaan syrjinnästä tai epäasiallisesta kohtelusta eteenpäin.

Kokemastaan syrjinnästä on raportoinut

Joukko 2025: on kokenut syrjintää tai epäasiallista kohtelua viimeisen vuoden aikana (n=406)

Joukko 2024: on joskus kokenut syrjintää tai epäasiallista kohtelua musiikkialalla

2025 **37 %**

2024 **25 %**

Sukupuolivertailu

Naisista raportoi **45 %**

Miehistä raportoi **26 %**

63 % prosenttia ei raportoinut. Syyt miksi ei?

Joukko: Ei ole raportoinut (n=256)

60 %

Ei ole sopivaa tahoa, jolle asiasta voisi ilmoittaa

54 %

Koen, että raportointi on turhaa eikä johda mihinkään

52 %

Koen, että raportoinnista seuraa itselle negatiivisia vaikutuksia

23 %

En kokenut, että asiani olisi niin tärkeä tai merkityksellinen

Vertailu ikäryhmittäin:

	n-luku	raportoi
25-34 vuotta	89	39 %
35-44 vuotta	98	44 %
45-54 vuotta	97	39 %
55-64 vuotta	62	21 %

41 % syrjintää tai epäasiallista kohtelua kokeneista on harkinnut alan vaihtoa

Vuonna 2024:

41%

Joukko 2024: on joskus kokenut syrjintää tai epäasiallista kohtelua musiikkialalla

Vuoden 2024 tutkimuksessa 41 % ilmoitti joskus harkinneensa alan vaihtoa kokemansa syrjinnän tai epäasiallisen kohtelun takia.

Vuonna 2025 kysymys muutettiin koskemaan viimeisintä vuotta, jolloin sama määrä eli 41 % vastaajista oli harkinnut alan vaihtoa kokemustensa takia. Tilanne ei ole siis ainakaan parantunut.

Ikävertailussa on huolestuttavaa, että selkeästi eniten alan vaihtoa ovat harkinneet 35-44 -vuotiaat.

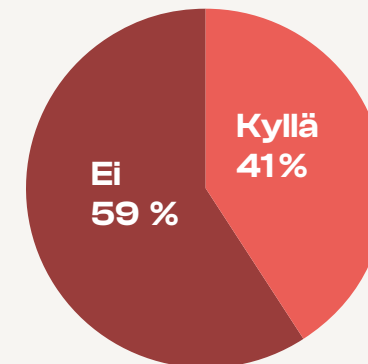
Alan vaihtoa on harkinnut

Vertailu ikäryhmittäin:

	n-luku	kyllä %
25-34 vuotta	89	38 %
35-44 vuotta	98	58 %
45-54 vuotta	97	43 %
55-64 vuotta	62	32 %

Oletko harkinnut alan vaihtoa kokemasi syrjinnän tai epäasiallisen kohtelun takia?

Joukko: viimeisen vuoden aikana syrjintää tai epäasiallista kohtelua kokeneet
n=405

Syrjinnällä ja epäasiallisella kohtelulla on merkittävä vaikutus musiikkialan hyvinvointiin

Syrjinnällä tai epäasiallisella kohtelulla on suuria vaikutuksia musiikkialalla toimivien hyvinvointiin. Joka neljäs kokee, että syrjintä tai epäasiallinen kohtelu on vaikuttanut omaan hyvinvointiin erittäin paljon.

Naisista 65 % ja miehistä 50 % arvioi, että heidän kokemansa syrjintä tai epäasiallinen kohtelu on vaikuttanut melko paljon/erittäin paljon omaan hyvinvointiin. Ikäryhmien välillä ei ole merkittäviä eroja.

Syrjintä tai epäasiallinen kohtelu on vaikuttanut paljon hyvinvointiin

(arviot 3-4)

Naiset **65 %**

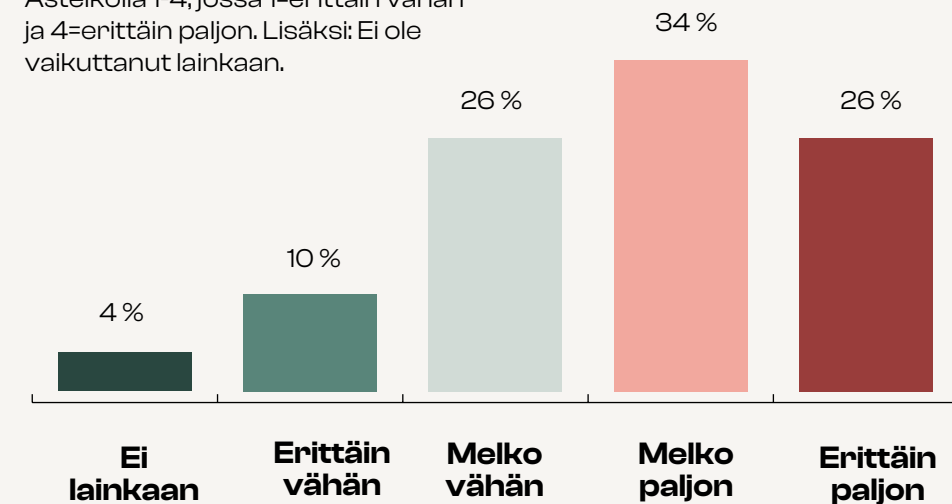
Miehet **50 %**

Yhteensä **60 %**

Miten paljon kokemasi syrjintä tai epäasiallinen kohtelu on vaikuttanut hyvinvointiisi?

Joukko: viimeisen vuoden aikana syrjintää tai epäasiallista kohtelua kokeneet (n=405)

Asteikolla 1-4, jossa 1=erittäin vähän ja 4=erittäin paljon. Lisäksi: Ei ole vaikuttanut lainkaan.

Musiikkialan tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden kehittäminen

Musiikkia opiskelleista kolmanneksen mielestä tasa-arvoasioita huomioidaan oppilaitoksissa huonosti

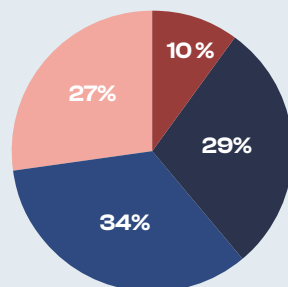
Musiikkia opiskelleista 63 % kokee, että tasa-arvo ja yhdenvertaisuus on huomioitu hyvin musiikkialan oppilaitoksissa, kun vastaava koko musiikkialan tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta kuvaava luku on 53 %. Miehet kokevat yhdenvertaisuuden toteutumisen oppilaitoksissa jonkin verran korkeammaksi kuin naiset.

Toisaalta musiikkipedagogeista tai musiikin aineopettajista alle puolet (47 %) arvioi, että opetuksessa otettiin hyvin huomioon yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja musiikin erityispedagogiikan teemat. Silti opetustyötä tekevistä 78 % kokee, että heillä on riittävät valmiudet huomioida yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon kysymyksiä opetustyössä.

Musiikkia opiskelleet

Kuinka yhdenvertaisuus ja tasa-arvo on huomioitu musiikkialan oppilaitoksissa? (n=941)

Asteikolla 1-4, jossa
1=erittäin huonosti ja
4=erittäin hyvin

Hyvin (3-4)

Mies **70%** Nainen **53%** Yhteensä **63%**

Opetustyötä musiikkialalla tekevät*

Miten hyvin työnantajasi mahdollistaa kouluttautumisesi yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja musiikin erityispedagogiikan teemoihin?

Hyvin (3-4) 63% (n=403)

Koetko, että sinulla on riittävät valmiudet huomioida yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon kysymyksiä opetustyössäsi?

Kyllä 78% (n=418)

*Joukossa on mukana 242 musiikkipedagogin tai musiikin aineopettajan tutkinnon suorittanutta

Koulutukseltaan musiikkipedagogit tai musiikin aineopettajat

Miten hyvin koulutuksessasi otettiin huomioon yhdenvertaisuuden, tasa-arvon ja musiikin erityispedagogiikan teemat?

Hyvin (3-4) **47%** (n=242)

Suurimpana ongelmana toimeentulon haasteet ja suljetuksi koettu sisäpiiri

Neljä viidestä nostaa musiikkialan suurimmiksi ongelmiksi toimeentulon epävarmuuden sekä sirpaleiset ja epävarmat pätkätyöt.

Kaksi kolmasosaa kokee, että alan ongelmia ovat päätösvallan keskittyneisyys, vaikea pääsy verkostoihin ja toimeksiantojen epätasa-arvoisuus.

Nämä asiat korostuvat myös tutkimuksen avoimissa vastauksissa.

Kuinka ongelmalliseksi koet seuraavat asiat musiikkialalla?

Suuri ongelma (3-4)

Toimeentulon epävarmuus	85 %
Sirpaleiset ja epävarmat pätkätyöt	80 %
Päätösvallan keskittyneisyys	77 %
Vaikea pääsy verkostoihin	66 %
Toimeksiantojen epätasa-arvoisuus	64 %
Freelancerina toimiminen	53 %
Apurahalla toimiminen	51 %

Asteikolla 1-4, jossa 1=ei ole lainkaan ongelma ja 4=erittäin suuri ongelma
n=1454

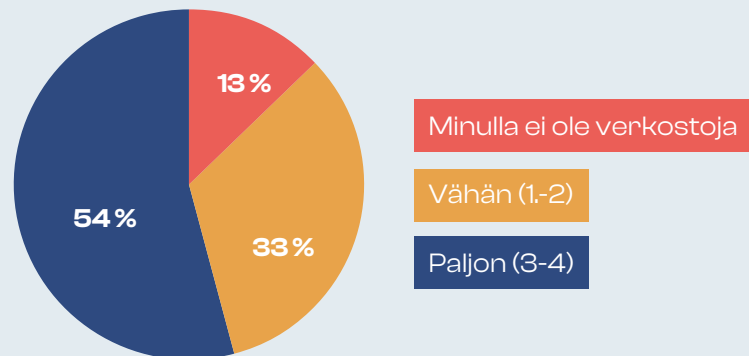
Verkostot ovat auttaneet uralla eteenpäin yli puolta vastaajista

Vaikea pääsy verkostoihin koetaan yhdeksi musiikkialan suurimmista haasteista. On kuitenkin positiivista, että yli puolet vastaajista kokee verkostojen auttaneen paljon oman uran edistämässä. Toisaalta 13 % kertoo, ettei heillä ole verkostoja lainkaan.

Erityisesti nuoremmissa ikäpolvissa verkostojen ja suhteiden merkitys uran edistämässä on suuri.

Kuinka paljon omat verkostosi ovat auttaneet sinua tähän mennessä edistämään uraasi musiikkialalla? n=1474

Asteikolla 1-4, jossa 1=erittäin vähän ja 4=erittäin paljon.
Lisäksi vaihtoehto: minulla ei ole verkostoja.

Verkostot ovat auttaneet minua paljon (3-4)

*Alle 25 vuotta	60 %
25-34 vuotta	71 %
35-44 vuotta	61 %
45-54 vuotta	55 %
55-64 vuotta	46 %
65 vuotta tai enemmän	37 %

*n=42

Mitkä seuraavista toimenpiteistä ovat mielestäsi edistäneet yhdenvertaisuutta musiikkialalla?

- 72 %** Julkinen keskustelu tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta
- 60 %** Muiden rohkeiden ihmisten antama esimerkki ja tuki
- 41 %** Esikuvien esille nostaminen
- 36 %** Erilaiset koulutus- ja keskustelutilaisuudet
- 23 %** Tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelmat
- 22 %** Ohjeistukset häirintään ja epäasialliseen kohteluun puuttumisesta (esim. esiinnynedukseni.fi)
- 20 %** Häirintäyhteyshenkilöt tapahtumissa ja organisaatioissa
- 19 %** Yhdenvertaisuutta kartoittavat tutkimukset ja kyselyt
- 15 %** Liitteet tai tarkennukset sopimuksiin
- 13 %** Vastuullisuusohjelmat musiikkialan organisaatioissa

n=1360

Millaiset asiat olet kokenut tasa-arvoa ja yhdenvertaisuutta edistäviksi, hyödyllisiksi käytännöiksi?

591 vastausta. Avointen vastausten TOP 4

Yleinen keskustelu ja tietoisuuden lisääminen

Median nostot ja alan esikuvien vaikutus

Musiikkialan ja organisaatioiden yleiset käytännöt ja ohjeistukset

Erilaiset tilaisuudet, koulutukset ja verkostoitumisen tuki

Musiikkialan näkemys parhaiten toimivista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi on selkeä.

Sekä vastaajien avoimessa palautteessa että yhdenvertaisuutta edistäneiden toimenpiteiden valinnassa tärkeimmäksi asiaksi nousee julkinen keskustelu ja tietoisuuden lisääminen. Myös esikuvilla ja esimerkeillä on suuri vaikutus, samoin erilaisilla tilaisuuksilla ja koulutuksilla.

Lisäksi nostetaan esille koko musiikkialan sekä organisaatioiden ja yritysten yleiset käytännöt, periaatteet ja ohjeistukset tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi sekä epäkohtiin puuttumiseksi.

Olen kokenut tasa-arvoa koskevan julkisen keskustelun erittäin tärkeäksi. Huomaan, että on vielä hyvinkin paljon hajontaa sen suhteen, miten ihmiset kokevat musiikkialan tasa-arvon toteutuneen, joten uskon, että aktiivisella ja vuorovaikutteisella keskustelulla on iso rooli. Uskon, että tiedon lisääminen on tärkeä osa yhdenvertaisuuden lisäämistä – kaikilla alalle pyrkivillä tulisi olla yhtä lailla mahdollisuus edistää omaa uraansa.

Aidot keskustelut ja uutiset asiasta. Asioiden esille ottaminen myös kouluissa ja oppilaitoksissa. Musiikin alalla toimivien oma esimerkki.

Asian jatkuva esille tuleminen tutkimuksissa on todella hyvä juttu. On paljon ihmisiä jotka eivät tunnista edelleenkaan epätasa-arvoa rakenteissa ja uskon että tutkimustulokset ovat auttaneet näitä ihmisiä ymmärtämään paremmin mistä on kyse, tarkkailemaan alaa ja sen rakenteita kriittisemmin. Kun asiat tuodaan näkyväksi, niiden on mahdollista myös muuttua.

Asioista puhuminen ja niiden esiintuominen julkisesti. Organisaatioiden ja yhteisöjen yhteiset ohjeistukset. Rohkeat esikuvat, jotka uskaltavat avata suunsa.

Epäkohtien esille tuominen keskustelutilaisuuksissa ja varsinkin mediassa. Asioita tapahtuu suurenkin enemmistön tietämättä, julkisuus on monesti toimiva lääke. Koulutus on myös tärkeää, koska mahdollisimman tasa-arvoinen lähtökohta yksinkertaisesti tuo parhaat tulokset.

Avoin palkkamalli, anonyymi rekrytointi, julkinen keskustelu ja isojen alan toimijoiden painostaminen sitoutumaan ja edistämään tasa-arvoa.

Avoin keskustelu, epäkohtien esille tuominen. Rohkeus tuoda esiin kiusaamis- yms. tilanteita työyhteisössä. Huonoon käytökseen puuttuminen. Selkeät toimintamallit, joiden mukaan tarvittaessa toimitaan. Mallit kaikkien tietoon jo etukäteen, ennen kuin mitään ongelmia on. Se, että jossain työyhteisössä on "tapana" toimia jollakin nykyaikaan epäsopivalla tavalla, ei oikeuta toimimaan jatkossa samalla tavalla. Aika on muuttunut ja aiemmin vaiettuja asioita uskalletaan onneksi nykyään nostaa esiin.

Rohkeat puheenvuorot ja asian jatkuva esillä pitäminen. Epätasa-arvo on niin tiukasti meidän kaikkien ajattelussa, että vain jatkuvalla oman ajattelun haastamisella voidaan saada pysyviä muutoksia aikaan. Rakenteiden muuttaminen on myös tärkeää.

Yhteenveto

Yhteenveto

Yhdenvertaisuuden kokemus kehittyy hitaasti positiiviseen suuntaan. Jo yli puolet (53 %) vastaajista kokee musiikkialan tasa-arvoisena ja yhdenvertaisena. Tämä välittyy myös avointen vastausten perusteluista. Naisten ja miesten välinen ero on kaventunut, mutta sukupuolten välinen epätasa-arvo näkyy edelleen vahvasti. Erityisen arvokasta on se, että lähes kaikki (93 %) pitävät yhdenvertaisuutta itselleen tärkeänä arvona. Toisaalta vain 43 % kokee, että kaikilla on yhdenvertaiset mahdollisuudet menestyä musiikkialalla.

Lähes kolmannes vastaajista on kokenut syrjintää tai epäasiallista kohtelua viimeisen vuoden aikana. Naiset ja muunsukupuoliset kokevat syrjintää selvästi miehiä enemmän. Vähemmistöistä huonoimmassa asemassa ovat etniset vähemmistöt ja sukupuolivähemmistöt, joista noin kolmannes oli kokenut syrjintää taustansa vuoksi. Genreistä syrjintää koetaan eniten (30 % tai enemmän): Rap, hiphop, r'n'b, Mediamusiikki, Pop sekä klassinen musiikki, nykymusiikki, taidemusiikki.

Joka kolmas nainen, mutta vain joka kahdeskymmenesviides mies, on kokenut sukupuolestaan johtuvaa syrjintää tai epäasiallista kohtelua musiikkialalla viimeisen vuoden aikana.

Musiikkialan sukupuolten välinen epätasapaino näkyy myös alan yleisissä tilastoissa. Naisten osuus Teoston ja Gramexin korvauksia saavista asiakkaista on vähän yli 20 % (Teosto 21 % ja Gramex 25 %), mutta musiikin opiskelijoista yli puolet (55 % vuonna 2024). Naisten osuus on kasvanut hitaasti viimeisen kymmenen vuoden aikana.

Epäasiallisen kommentoinnin tai ”vitsien” esiintyminen on kasvanut eniten esiintyväksi syrjinnän muodoksi (58 %), kun se vuonna 2024 oli neljänneksi yleisin. Sekä tänä että viime vuonna kolmen eniten esiintyvän joukossa olivat

myös ”Vähättelyä, pätevyyden tai asiantuntemuksen aliarviointia” sekä ”Tunnustuksen puutetta työstä”.

Syrjinnän vaikutukset hyvinvointiin ovat suuret, sillä 60 % on arvioinut, että syrjintä ja epäasiallinen kohtelu on vaikuttanut omaan hyvinvointiin paljon, ja neljäsosa jopa erittäin paljon. Naisista kaksi kolmasosaa ja miehistä puolet arvioi, että vaikutuksia hyvinvointiin on paljon.

Moni ei raportoi kokemastaan epäasiallisesta kohtelusta, koska ei tunnista tahoja, jonne raportoida. Lisäksi yli puolet kokee raportoinnin turhaksi, koska se ei johda mihinkään tai pelkää sen negatiivisia vaikutuksia itselle. **Naiset raportoivat selkeästi aktiivisemmin (45 %) kuin miehet (26 %).** Ikäryhmistä aktiivisin joukko on 35-44-vuotiaat, josta 44 % raportoi kokemastaan syrjinnästä tai epäasiallisesta kohtelusta eteenpäin.

Musiikkialan koulutuksella on keskeinen rooli tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden vahvistamisessa. Kyselyn mukaan alle puolet musiikkipedagogeista ja musiikin aineenopettajista kokee, että opetuksessa käsitellään riittävästi yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon teemoja.

Musiikkialan näkemys parhaiten toimivista toimenpiteistä yhdenvertaisuuden edistämiseksi on selkeä. Sekä vastaajien avoimessa palautteessa että yhdenvertaisuutta edistäneiden toimenpiteiden valinnassa tärkeimmäksi asiaksi nousee **julkinen keskustelu ja tietoisuuden lisääminen. Myös esikuvilla ja esimerkeillä on suuri vaikutus, samoin erilaisilla tilaisuuksilla ja koulutuksilla.** Lisäksi nostetaan esille koko musiikkialan sekä organisaatioiden ja yritysten yleiset käytännöt, periaatteet ja ohjeistukset tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden edistämiseksi sekä epäkohtiin puuttumiseksi.

Tutkimuksen tilaaja ja koordinoija

Teosto

Vappu Aura

viestintä-, markkinointi- ja
yhteiskuntasuhdejohtaja

Puh. 050 560 4450, vappu.aura@teosto.fi

Tutkimuksen toteuttaja

Tutkimustoimisto Vastakaiku Oy

Katariina Tenhunen, toimitusjohtaja

Panu Erola, strateginen tutkimuskonsultti